

Čj. UOOU-01670/14-17

ROZHODNUTÍ

Předseda Úřadu pro ochranu osobních údajů, jako odvolací orgán příslušný podle § 2, § 29 a § 32 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, a podle § 10 a § 152 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, rozhodl dne 23. června 2014 podle § 152 odst. 5 písm. b) správního řádu takto:

Rozklad účastníka řízení, České republiky – Ministerstva vnitra České republiky, se sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7, IČ: 00007064, podaný proti rozhodnutí Úřadu pro ochranu osobních údajů čj. UOOU-01670/14-11 ze dne 18. dubna 2014, **se zamítá a napadené rozhodnutí se potvrzuje.**

Odůvodnění

Správní řízení pro podezření ze spáchání správního deliktu podle § 45 odst. 1 písm. h) zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, v souvislosti se zpracováním osobních údajů obsažených v záznamech zachycujících průběh úkonů Policie České republiky při zadržení osoby, bylo zahájeno oznámením Úřadu pro ochranu osobních údajů, které bylo účastníku řízení, České republice – Ministerstvu vnitra, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, IČ: 00007064 (dále jen „účastník řízení“), doručeno dne 17. února 2014.

Ze spisového materiálu vyplynulo, že plk. Mgr. Robert Šlachta, ředitel Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu Služby kriminální policie a vyšetřování, poskytl dne 22. prosince 2013 k odvysílání v pořadu České televize s názvem „Otázky Václava Moravce“, kterého se účastnil jako host, zkrácený audiovizuální záznam, který byl původně vyhotovený dne 12. června 2013 Policií České republiky při zatčení Mgr. Jany Nečasové (dříve Nagyové). V tomto záznamu byly technickými prostředky rozostřeny tváře osob, které jsou na záznamu zachyceny. Správním orgánem prvního stupně byl pořízen výtisk článku s názvem „Policie zveřejnila záznam ze zadržení Nagyové, Nečasovi se to nelíbí“ ze dne 22. prosince 2013 zveřejněného zpravodajským portálem iDNES.cz, a to včetně stažení audiovizuálního záznamu ze zadržení Mgr. Jany Nečasové (dříve Nagyové) v délce trvání 4:18 minut, který je součástí předmětného článku a byl převzat z pořadu „Otázky Václava Moravce“, neboť obsahuje záběr na moderátora v poslední vteřině záznamu, o čemž byl vyhotoven úřední záznam (čj. UOOU-01670/14-2 ze dne 17. února 2014). V článku bylo uvedeno, že celý záznam ze zadržení současné manželky bývalého premiéra Petra Nečase trvá zhruba 20 minut a že ve zkrácené podobě jej odvysílala Česká televize v pořadu „Otázky Václava Moravce“. Dále byl v těchto souvislostech v článku citován plk. Mgr. Robert Šlachta, ředitel Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu Služby kriminální policie a vyšetřování, který uvedl v České televizi následující: „Byl to standardní postup, který děláme, nikdo nevběhl do bytu, nikdo nikde nemlátil, žádné beranidlo použito nebylo. To naprosto odmítám.“ „Ty osoby v kuklách, jak vidíte, se okamžitě stahovaly a v žádném případě u toho zákroku nebyly,“ dodal s tím, že nikdo z Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu při zákroku kuklu

neměl. K tomu bylo v článku konstatováno, že o vytloukání dveří beranidlem, skupině zakuklenců a nevybíravých metodách hovořil tehdejší premiér a současný manžel Jany Nagyové Petr Nečas, její dcery i obhájce. Dále z článku vyplývá, že plk. Mgr. Robert Šlachta uvedl, že záznam policie zveřejňuje jako obranu proti neustálému napadání. Následně je zde plk. Mgr. Robert Šlachta citován takto: „Myslím, že nastala doba, po tom prošetření, abychom se začali i my aktivně bránit, protože já si nemyslím, že je tady nějaká možnost, abychom byli srovnáváni s gestapem, StB a hovadským chováním, jak jsem se tento týden dočetl.“ „My bychom k tomu zveřejnění nepřikročili, bohužel ale po těchto atacích, kdy nejsme po půl roce schopni vysvětlit svoji činnost, jsme se k tomu odhodlali, abychom tomu (atakům) učinili přítrž,“ popsal plk. Mgr. Robert Šlachta s tím, že celý záznam měl k dispozici bezpečnostní výbor Sněmovny. V článku bylo uvedeno, že Petr Nečas opakovaně označoval zadržení v médiích za neadekvátní. V týdeníku Reflex o této události v týdnu vydání předmětného článku uvedl: „Bezúhonnou občanku, která nikdy nebyla spjata s násilnou trestnou činností (...), zatýká komando 12 zakuklených policistů.“

Z úředního záznamu čj. UOOU-01670/14-3 ze dne 17. února 2014 vyplynulo, že na webových stránkách České televize ... byl ke dni zahájení řízení dostupný záznam televizního pořadu s názvem „Otázky Václava Moravce“ odvysílaný dne 22. prosince 2013. Pořadu se jako hosté účastnili příslušníci policie Robert Šlachta, ředitel Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu, a Milan Komárek, ředitel Útvaru pro odhalování korupce a finanční kriminality. Dále bylo z předmětného záznamu zjištěno, že v rámci diskuze vedené s výše jmenovanými hosty pořadu (tj. ve 2:06 až 48:37 minutě záznamu pořadu) na téma stav vyšetřování závažných kauz, situace v Policii a spolupráce s dalšími orgány činnými v trestním řízení byla odvysílána zkrácená verze audiovizuálního záznamu pořízeného ze zatčení Mgr. Jany Nečasové (dříve Nagyové) dne 12. června 2013 (tj. ve 27:59 až 32:17 minutě záznamu pořadu). Jak vyplynulo ze sdělení moderátora pořadu Václava Moravce, o zveřejnění záznamu bylo rozhodnuto s ohledem na veřejný zájem, kvůli razantní kritice bývalého premiéra Petra Nečase. Citace obsažené v článku s názvem „Policie zveřejnila záznam ze zadržení Nagyové, Nečasovi se to nelíbí“ zveřejněném na zpravodajském portálu iDNES.cz, jak jsou popsány výše, přitom obsahově odpovídají tomu, co zaznělo v pořadu „Otázky Václava Moravce“.

Dne 6. března 2014 obdržel správní orgán prvního stupně vyjádření účastníka řízení, v němž k objasnění situace, na základě níž došlo ke zveřejnění předmětného záznamu policií, uvedl, že v souvislosti s provedeným úkonem týkajícím se Mgr. Jany Nagyové byla policie vyjádřeními v médiích atakována, s tím, že provedení úkonu bylo nepřiměřené. Na tato vyjádření policie reagovala prohlášeními, v nichž se vyjadřovala k provedení úkonu, ale nepravdivá prohlášení na její adresu se opakovala. S ohledem na skutečnost, že policie podle zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, především slouží veřejnosti, byla uvedená prohlášení vnímána jako útok na její autoritu, jež by se mohla následně projevit při plnění jejích zákonných úkolů. Policie proto zveřejnila záznam částí úkonu, a to těch, které mohly vyvrátit tvrzení o nepřiměřenosti úkonu, s tím, že zveřejnila prostřednictvím záznamu pouze informace, které byly již zveřejněny. Účastník řízení považoval výše uvedené za doložené tím, že při vytváření sestřihu záznamu ze zadržení Mgr. Jany Nagyové bylo dbáno, aby nebyly na záznamu údaje a záběry, podle kterých by bylo možné ztotožnit bydliště jmenované, její datum narození, telefonní číslo a informace, které by nebyly veřejně známé. Ke zveřejněnému záznamu pak účastník řízení dále uvedl, že informace o zadržení Mgr. Jany Nagyové byla veřejně známa, s tím, že ji několik měsíců připomínala všechna média. Sdělení o tom, že Mgr. Jana Nagyová byla zadržena ve 22:30 hod. dne 12. června 2013 v noční košili bylo zveřejněno v dopise, který napsala dcera Mgr. Jany Nagyové senátoru Jiřímu Čunkovi, přičemž tento dopis byl uveřejněn v Lidových novinách dne 20. července 2013 pod názvem „Zásah u Nagyové prošetří senátoři“ a byl interpretován řadou médií. Údaj o tom, že Mgr. Jana Nagyová vlastní telefon, byl zveřejněn v člancích

o odposleších (tj. v článku s názvem „Co měla páchat Nagyová?“ uveřejněném v internetovém časopise Tyden.cz dne 18. června 2013 a v článku s názvem „Trafiky pro poslance prý domlouval také Kuba“ uveřejněném v deníku Právo dne 19. června 2013). Informace o tom, že Mgr. Jana Nagyová má dvě dcery, je veřejně známá, s tím, že ji poskytla sama Mgr. Jana Nagyová v rozhovoru pro zpravodajský portál Blesk.cz dne 18. června 2013 v článku s názvem „Poslední rozhovor s Nagyovou před zatčením: Věřím v toho svého Boha“. Toto dále uveřejnil např. v článku s názvem „Dcery Nagyové se rozhodly podpořit matku. Navlékly trička“ internetový časopis Tyden.cz dne 18. června 2013, s tím, že obě dcery Mgr. Jany Nagyové se k ní veřejně přihlásily na sociální síti. Vědomost o tom, že Mgr. Jana Nagyová vlastní psy vyplynula, podle názoru účastníka řízení, jak již ze zmíněného rozhovoru pro zpravodajský portál Blesk.cz, tak byla tato informace zveřejněna v rozhovoru s Milanem Kovandou uveřejněném v deníku Právo dne 12. října 2013 v článku s názvem „Nepřiznal jsem se. Nebylo k čemu“.

Dne 10. března 2014 zaslal správní orgán prvního stupně účastníku řízení výzvu k předložení veškerých listin (vnitřních předpisů apod.) dokládajících plnění povinností uložených správci osobních údajů ustanovenými § 13 odst. 1 a odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb. v souvislosti s nakládáním se záznamy pořízenými na základě oprávnění stanoveného v § 62 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb. Dne 20. března 2014 obdržel správní orgán prvního stupně od účastníka řízení podání označené jako „Doplnění vyjádření ke správnímu řízení a předložení listin čj. UOOU-01670/14-5 ze dne 17. 2. 2014“. Tímto podáním účastník řízení, mimo vyjádření, jimiž ospravedlňoval své jednání, jenž bylo předmětem řízení, předložil následující akty interního řízení, které by se, jak uvedl, mohly vztahovat k předmětu řízení, tj. závazný pokyn policejního prezidenta č. 215/2008, kterým se stanoví některé bližší podmínky a postupy pro zpracování osobních údajů (o ochraně osobních údajů), závazný pokyn policejního prezidenta č. 103/2013, o plnění některých úkolů policejních orgánů Policie České republiky v trestním řízení, závazný pokyn policejního prezidenta č. 87/2006, kterým se stanoví zásady poskytování informací veřejnosti prostřednictvím sdělovacích prostředků a společné stanovisko k poskytování informací o trestním řízení ve veřejném zájmu (č.j. PPR- 14327-1/ČJ-2011-99KA). Podle vyjádření účastníka řízení ze závazného pokynu policejního prezidenta č. 87/2006 vyplývá, že záznam byl zveřejněn oprávněnou osobou [čl. 2 odst. 1 písm. e) závazného pokynu policejního prezidenta č. 87/2006]. Účastník řízení také uvedl, že trvá na tom, že má přijata opatření k plnění povinností uložených zákonem č. 101/2000 Sb., a to i povinností uložených § 13 téhož zákona.

Správní orgán prvního stupně shledal, že závazný pokyn policejního prezidenta č. 87/2006 stanovuje okruh osob oprávněných poskytovat informace veřejnosti prostřednictvím sdělovacích prostředků, rozsah poskytovaných informací a odpovědnost za poskytnuté informace. Podle čl. 2 odst. 1 předmětného předpisu jsou mezi osobami oprávněnými k poskytování informací prostřednictvím sdělovacích prostředků uvedeni mimo jiné ředitelé útvarů policie s celostátní působností, kteří poskytují informace v rozsahu věcí svěřených do jejich působnosti. Ze společného stanoviska k poskytování informací o trestním řízení ve veřejném zájmu Policejního prezidia České republiky č.j. PPR-14327-1/ČJ-2011-99KA ze dne 28. července 2011, vyplynulo, že bylo vydáno ve vztahu k novelizaci zákona č. 141/1961 Sb. provedené zákonem č. 207/2011 Sb., zejména pak k provedení tehdy nově zakotveného ustanovení § 8d zákona č. 141/1961 Sb., v němž je stanovena možnost zveřejnit informace o trestním řízení a osobách na něm zúčastněných mimo jiné, odůvodňuje-li to veřejný zájem. K tomu je uvedeno, že stanovisko by mělo sloužit jako „návod při postupu“, zda konkrétní informace je možné poskytnout „ve veřejném zájmu“, tedy v případě, kdy veřejný zájem na zveřejnění konkrétní informace převáží nad právy a svobodami jednotlivce. Jako příloha stanoviska je obsaženo teoretické pojednání o výkladu pojmu „veřejný zájem“, část důvodové zprávy k předmětné novele trestního řádu a současně

výtah z rozhodnutí evropských a českých soudů vztahujících se k výkladu tohoto pojmu. Stanovisko obsahuje následující pravidla postupu: 1. Každou jednotlivou žádost o poskytnutí informací je třeba posuzovat samostatně a je třeba zjišťovat, zda převáží veřejný zájem na poskytnutí informace nad právy a svobodami jednotlivce. Kromě právních souvislostí případu musí být zohledněny i souvislosti faktické. 2. Způsob zveřejnění musí být „oficiální“, tedy prostřednictvím mluvčích policie, resp. prostřednictvím preventivně informačních pracovišť nebo osob dlouhodobě pověřených poskytováním informací veřejnosti prostřednictvím sdělovacích prostředků a v souladu se závazným pokynem policejního prezidenta č. 87/2006. 3. Při poskytování informací je nutno se vyvarovat mimo jiné poskytnutí takových informací, jež by přesahovaly rámec „veřejného zájmu“ a mohly by nepoměrně zdiskreditovat konkrétní osobu, způsobit ztrátu zaměstnání, ztížit společenské postavení, zamezit její případné účasti v obchodních soutěžích, apod. Je třeba se vyvarovat také poskytnutí informací týkajících se intimního života konkrétní osoby, informací týkajících se rodinného života, partnerů a dalších rodinných příslušníků a informací o zaměstnavateli a místu zaměstnání, pokud toto nevyplývá z charakteru a způsobu spáchání trestného činu. 4. Podle konkrétních okolností případu lze zvažovat případné zveřejnění informací o osobách veřejně činných a o úředních osobách ve smyslu § 127 trestního zákoníku, pokud trestný čin byl spáchán v souvislosti s výkonem jejich veřejné činnosti (pravomocí či odpovědností) a má tak dopady do veřejné sféry (v tomto případě je připuštěna snížená míra ochrany soukromí ve prospěch práva veřejnosti na informace), dále pak o osobách (úřednících, ale i jiných osobách), je-li trestný čin spojen s výkonem jejich funkce nebo povoláním, resp. trestným činem je ohrožen nebo porušen obecný zájem, např. korupční trestné činy.

Na základě takto zjištěného stavu věci pak správní orgán prvního stupně vydal rozhodnutí čj. UOOU-01670/14-11 ze dne 18. dubna 2014 (dále jen „rozhodnutí“), v němž jednání účastníka řízení kvalifikoval jako porušení § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. a tedy jako spáchání správního deliktu podle § 45 odst. 1 písm. h) zákona č. 101/2000 Sb., za což mu byla v souladu s § 45 odst. 3 zákona č. 101/2000 Sb. uložena pokuta ve výši 60.000 Kč. Rozhodnutí bylo účastníku řízení doručeno dne 18. dubna 2014.

Účastník řízení rozhodnutí dne 2. května 2014 napadl řádným rozkladem. V rozkladu vyjádřil názor, že se nedopustil jednání, které by zakládalo skutkovou podstatu správního deliktu a trvá na tom, že policie má přijata opatření k plnění zákona č. 101/2000 Sb., včetně povinností dle § 13 zákona č. 101/2000 Sb. Zveřejnění záznamu o úkonu pak není porušením těchto opatření, neboť pro zveřejnění byl dán právní titul. Účastník řízení proto navrhl zrušení rozhodnutí v celém rozsahu a má také za to, že není povinen hradit náklady správního řízení. Na podporu toho uvedl následující.

Především znovu upozornil na situaci, kdy došlo ke zveřejnění předmětného záznamu, když byla policie vyjádřeními v médiích opakovaně atakována s tím, že provedený úkon byl nepřiměřený. Vzhledem k tomu, že policie slouží především veřejnosti, byla předmětná prohlášení vnímána jako útok na důvěru společnosti v ní, přičemž tento atak by se mohl následně projevit při plnění jejich zákonných úkolů, a to i jako orgánu činného v trestním řízení. Policie pak zveřejnila pouze záznam těch částí úkonu, které mohly vyvrátit tvrzení o nepřiměřenosti úkonu a pouze informace, které byly již zveřejněny, a které jsou rovněž dohledatelné. Pokud se jednalo o reakci zadržené, tato reakce byla pouze hlasová, klidná a o ničem nevypovídající. Za standardní lze považovat i záběry bytu. Zveřejnění příslušných záběrů tedy nemohlo zasáhnout do soukromí zadržené více než již dříve zveřejněné informace. Dále účastník řízení uvedl, že audiovizuální záznam je právními předpisy posuzován zásadně podobně jako tištěná média bez ohledu na správním orgánem prvního stupně tvrzený kvalitativní rozdíl; namátkově pro srovnání poukázal na § 8b odst. 3 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád a § 191 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákon. Obdobně má být, podle názoru účastníka řízení, formulován i zákon č. 101/2000 Sb. Nelze tedy automaticky

předpokládat, že rozsah osobních údajů v audiovizuálním záznamu bude širší než ten, který byl zveřejněn prostřednictvím tištěných médií, a tudíž ani vyšší zásah do práva na ochranu soukromí. Stejně tak žádný právní předpis neobsahuje pravidlo, jak mají orgány činné v trestním řízení komunikovat o své činnosti. Proto policie nejprve reagovala prohlášeními bez zveřejnění záznamu. Audiovizuální záznamy policie pořizuje z důvodů zamezení možnosti zkreslení, které nastává při shrnutí formou písemného záznamu. Pokud se tedy pouhá prohlášení ukázala být neúčinná, bylo použití záznamů v redukované podobě zcela adekvátním postupem.

Účastník řízení také znovu upozornil na ustanovení § 8d odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., které, podle jeho názoru, obsahuje dva právní tituly pro předmětné zveřejnění informací. Uvedené ustanovení totiž povoluje v nezbytném rozsahu zveřejnit informace mimo jiné pro dosažení účelu trestního řízení, přičemž řízení musí působit k upevňování zákonnosti, k předcházení a zamezování trestné činnosti, k výchově občanů v duchu důsledného zachovávání zákonů a pravidel občanského soužití i čestného plnění povinností ke státu a společnosti. Dále zmiňované ustanovení povoluje zveřejnit informace, odůvodňuje-li to veřejný zájem, pokud převažuje nad právem na ochranu soukromí dotčené osoby. To koresponduje s účelem zveřejnění, kterým bylo obnovení důvěry veřejnosti v policii jako nestranné, zákonem vázané instituce, která slouží veřejnosti a chrání a respektuje práva občanů. Dalším právním titulem pro zveřejnění záznamu bylo, podle názoru účastníka řízení, i ustanovení § 5 odst. 2 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb., jelikož toto zveřejnění bylo nezbytné z hlediska důvěry společnosti v policii a její konání. Účastník řízení navíc připomenul i ústavně zaručené právo na informace, jehož odrazem je i povinnost orgánů veřejné moci aktivně informovat veřejnost o své činnosti a tato povinnost nabývá na významu zejména v souvislosti s důležitými událostmi veřejného významu. Uznává sice, že toto právo koliduje s právem na ochranu soukromí, nicméně na základě jím provedeného testu proporcionality složeného z testů vhodnosti, potřeby a přiměřenosti došel k závěru, že převažilo právo na informace. Osobní údaje tudíž, podle názoru účastníka řízení, nebyly zveřejněny samoučelně. Zároveň zveřejněné údaje nepožívají zvláštní způsob ochrany a byly v převážné většině dostupné i z jiných zdrojů. Jejich zveřejněním tedy nebyla porušena žádná povinnost stanovená právními předpisy. V této souvislosti se účastník řízení odvolal i na rozsudky Nejvyššího správního soudu čj. 1 As 21/2011-166 a čj. 4 As 109/2013-4.

Ohledně pravidel stanovených podle § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. účastník řízení zdůraznil potřebu jejich vnímání v celém právním a institucionálním kontextu, např. včetně toho, že v konkrétních trestních případech je upřednostněn dozor státního zástupce a soudu před dozorem řídicími strukturami policie nebo Ministerstva vnitra. Nadto se nelze vyhnout značné míře obecnosti, a to i vzhledem k nezbytnému vyvažování ochrany osobních údajů s dalšími veřejnými zájmy souvisejícími s trestním řízením. Proto platná pravidla kladou důraz na odpovědné posouzení každého případu, přičemž nedostatek efektivity pravidel není prokázán jejich porušením.

Účastník řízení dále není srozuměn s tím, že by spáchal správní delikt i proto, že nebyla posouzena společenská nebezpečnost jednání a odvolal se na rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 8 As 17/2007-135. Vyjádřil tudíž přesvědčení o existenci okolností vylučujících protiprávnost jednání policie, jelikož se z její strany jednalo o reakci na informace podané osobami mimo policii, kdy jednoznačně převažil přínos zveřejnění záznamu spočívající v posílení důvěry v policii jako bezpečnostního sboru sloužícího veřejnosti. Účastník řízení také uvedl, že existují liberační důvody podle § 46 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. Tyto spočívají v dělbě pravomoci, která je specifická pro trestní řízení, z čehož plyne jistá míra samostatnosti policejního orgánu činného v trestním řízení od správce údajů, která nedovoluje správci údajů blokovat nebo apriorně hodnotit jednotlivé

úkony policejního orgánu, včetně zpracování osobních údajů v trestním řízení. To, že ke zveřejnění došlo, je pojmovým předpokladem pro aplikaci liberačního ustanovení, nikoli pro jeho vyloučení.

V rozkladu pak účastník řízení upozornil i na to, že policie předmětný záznam pořídila ne za účelem zpracování osobních údajů zadržené, ale za účelem dokumentace průběhu úkonu před případným zkrácením. Účelem tedy nebylo získání osobních údajů, ale dokumentace průběhu úkonu z hlediska jeho zákonnosti. Skutečnost, že záznam osobní údaje obsahuje, je vedlejším, nahodilým důsledkem. Jedná se proto o nahodilé shromáždění osobních údajů, které je dle § 3 odst. 4 zákona č. 101/2000 Sb. z působnosti posledně citovaného zákona vyloučeno. V této souvislosti účastník řízení podpůrně odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 9 Aps 5/2012-56.

Odvolací orgán přezkoumal napadené rozhodnutí v celém rozsahu, a to včetně procesu, který předcházel jeho vydání. V této souvislosti se odvolací orgán především zabýval argumentací účastníka řízení vyjádřenou v rozkladu.

Odvolací orgán především nesouhlasí s tvrzením účastníka řízení, podle něhož by zveřejněním zkráceného záznamu bylo možno odstranit pochyby ohledně přiměřenosti předmětného zásahu policie a dosáhnout zamýšleného účelu, tedy obnovit důvěru společnosti k policii. Tento záměr by totiž mohlo splnit pouze zveřejnění plného záznamu, k čemuž by ovšem bylo nutno získat souhlas dotčených subjektů údajů. Dále by tento záměr mohl být dosažen prostřednictvím prošetření úkonu relevantním, nezávislým orgánem.

Odvolací orgán uvádí, že audiovizuální záznam představuje ve srovnání se slovním sdělením zcela jinou, vnímatelnější a podstatně sugestivnější formu informace, nadto obklopenou dalšími zdánlivě nepodstatnými údaji (např. zobrazení konkrétního oblečení nebo postav, zbarvení hlasů apod.), které však zásadním způsobem umocňují příslušný vjem. Tyto další dílčí informace, jelikož jsou spojeny s příslušným subjektem údajů, představují ve svém souhrnu osobní údaje, což zjevně zvyšuje objem zpracovávaných datových položek, který evidentně překračoval rozsah informací publikovaný prostřednictvím tiskového prohlášení. Zásah do soukromí prostřednictvím publikace audiovizuálního záznamu tudíž je dle odvolacího orgánu podstatně vyšší. Zvýšení míry účinku ostatně připustil i sám účastník řízení při popisu svého postupu, kdy se nejprve spokojil s písemným prohlášením. Rozdílnost v dopadech pak ve svém důsledku potvrzují i ustanovení § 8b odst. 3 zákona č. 141/1961 Sb. a § 191 zákona č. 40/2009 Sb., na něž se účastník řízení odvolal, která speciálně postihují právě nakládání s obrazovými, resp. zvukovými záznamy.

Obě formy, tedy tiskové prohlášení a publikace audiovizuálního záznamu, tak sice měly v předmětném kontextu společně to, že se jednalo o zveřejňování tematicky totožných informací, nicméně jednalo se o zveřejnění v rozdílném rozsahu datových položek a s rozdílnou účinností, přičemž publikace audiovizuálního záznamu, jak ostatně již vyložil správní orgán prvního stupně, přesáhla všechny aplikovatelné právní tituly.

Dále odvolací orgán konstatuje, že primárně byl audiovizuální záznam nepochybně pořízený legálně, tedy na základě § 62 zákona č. 273/2008 Sb. Předmětem řízení o správním deliktu ovšem bylo pouze zveřejnění části tohoto záznamu.

V konkrétním případě poté zveřejnění záznamu z úkonu, který nezaznamenává žádnou trestnou činnost, jedná se o zajištění osoby v nočních hodinách v jejím bytě, ženy, která je zastihena v nočním oblečení a je přítomností policie značně překvapená, představuje dle odvolacího orgánu hrubý zásah do soukromí. Skutečnost, že Mgr. Jana Nečasová na celou situaci reagovala dle sestříhaných částí záznamu klidně, nemůže být dle odvolacího orgánu

argumentem pro přípustnost zveřejnění záznamu. Míra zásahu do soukromí není snižována onou klidnou reakcí a bezproblémovým průběhem policejního úkonu, ale naopak, případná „hysterická“ či obdobná reakce by již tak vysokou míru zásahu do soukromí pouze dále stupňovala. Je proto neakceptovatelné, aby tyto typy záznamů byly veřejně prezentovány za účelem zvyšování prestiže police u veřejnosti (jako přiznaným účelem), či snad dokonce za účelem dehonestace zadržovaných osob již ve fázi přípravného řízení. Je nutné zdůraznit, že samotné trestní řízení představuje zásah do soukromí stíhané osoby a proto je zveřejňování informací v přípravné fázi výjimkou, nikoliv pravidlem, a takto je nutné přistupovat i k tomuto případu. Pouze na okraj lze zmínit skutečnost, že současná situace v České republice, kdy se trestní řízení v řadě případů stala od počátku veřejnými, a jsou spojena s řadou úniků informací a osobních údajů z trestních spisů, také jednání policie nijak neospravedlňuje.

Jak již bylo uvedeno výše, prostřednictvím zveřejnění části záznamu z úkonu nelze obnovovat důvěru veřejnosti v policii, toto může spíše vyvolat další dohady. Stejně tak není možné tímto způsobem naplnit žádnou z výjimek uvedených v § 8d odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb. Předmětné zveřejnění nadto nerespektovalo právo na ochranu soukromí dotčené osoby a bylo tedy v přímém rozporu s posledně citovaným ustanovením. Dále, jak již konstatoval správní orgán prvního stupně, důvodem pro zveřejnění záznamu nebylo podání informace o trestné činnosti ani o trestním řízení, což v předmětném kontextu aplikaci citovaného ustanovení primárně znemožňuje. Výklad účastníka řízení týkající se § 8d odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb. tedy odvolací orgán považuje za účelový a velmi extenzivní, uplatněný výhradně za účelem dodatečného ospravedlnění projednávaného skutku. Obdobný závěr platí i ohledně odkazu účastníka řízení na ustanovení § 5 odst. 2 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. Odvolací orgán v této souvislosti připomíná, že ustanovení § 5 odst. 2 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. výslovně zohledňuje ochranu soukromého a osobního života subjektu údajů, což s ohledem na výše uvedené aplikaci předmětného právního titulu vylučuje. Nadto vzhledem k ustanovením čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky ukládajícím používat státní moc výhradně v mezích zákona, nelze v zásadě § 5 odst. 2 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. ze strany policie uplatňovat.

Rozsudky Nejvyššího správního soudu čj. 2 As 21/2011-166 a čj. 4 As 109/2013-4, na něž účastník řízení poukázal, pak nelze brát v potaz, jelikož se týkají typově odlišných případů. Názor Nejvyššího správního soudu o tom, že k zákonnosti zpracování postačí, že není bezúčelné, poté dle odvolacího orgánu postrádá jakoukoliv oporu v platném právním řádu. Je nutné zdůraznit, že v podstatě žádné zpracování z povahy věci není bezúčelné, ale musí mít stanovený účel dle § 5 odst. 1 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb. Ostatně, ani jeden z výše uvedených rozsudků blíže neuvádí, co zakládá zákonnost konkrétních zpracování, tedy k jakému právnímu titulu dle § 5 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb. lze onu účelnost přiřadit. Lze také poukázat na kritický postoj části odborné veřejnosti k právnímu závěru uvedenému v rozsudku Nejvyššího správního soudu čj. 2 As 21/2011-166, dle kterého soud nijak neřešil otázku a míru zásahu do soukromí osoby dotčené tiskovým prohlášením (srov. Wagnerová, E.; Šimíček, V.; Langášek, T.; Pospíšil, I. a kol. Listina základních práv a svobod. Komentář. Praha : Wolters Kluwer ČR, a.s. 201, str. 436, bod 49).

Co se týče ústavně zaručeného práva na informace, na něž účastník řízení také upozornil, odvolací orgán konstatuje, že poskytování informací týkajících se činnosti policie je konkrétně upraveno speciálními podústavními právními normami, pro jejichž aplikaci však v tomto případě nenastaly podmínky. Ustanovení Listiny základních práv a svobod zakotvující právo na informace by tedy byla primárně aplikovatelná pouze v případě rozporu podústavního předpisu s ústavním pořádkem anebo v případě absence podústavního předpisu; ani jedna z těchto situací však evidentně nenastala a upozornění účastníka řízení je tedy zcela irelevantní.

Co se týče vlastního plnění povinností podle § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. odvolací orgán především uvádí, že smyslem předmětného ustanovení je zabránit neoprávněnému nebo nahodilému přístupu k osobním údajům, jejich změně, zničení či ztrátě a zejména, což se týká tohoto případu, zabránit neoprávněným přenosům, jakož i jinému zneužití osobních údajů. Opatření, která je v těchto souvislostech povinen správce přijmout, tedy nejsou samoučelná a jejich kvalitu je nutno hodnotit výhradně z hlediska toho, do jaké míry naplňují výše uvedený smysl ustanovení § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. Jelikož však k neoprávněnému zpřístupnění osobních údajů veřejnosti bezpochyby došlo, opatření evidentně buď dodržena nebyla, anebo z ryze formálního hlediska byla zachována, nicméně svůj účel nenaplnila, a tudíž zjevně nejsou vyhovující. Je sice třeba uznat, že nezbytné míře obecnosti při stanovení příslušných opatření se opravdu nelze vyhnout, nicméně pokud dojde k porušení toho, co mají tato chránit, nepochybně to svědčí o jejich nevyhovující efektivitě, resp. neadekvátnosti.

Postavení policie a vztah zákona č. 141/1961 Sb. a zákona č. 273/2008 Sb. je dle odvolacího orgánu pro posuzovaný případ vedlejší. Policie z pohledu ochrany osobních údajů vystupuje především v roli správce, který je odpovědný za zákonnost každého jednotlivého zpracování osobních údajů. Proto není podstatné, zda v dané věci vystupovala v pozici orgánu činného v trestním řízení, neboť případný dozor státního zástupce nad zákonností postupu v trestním řízení nemá vliv na odpovědnost policie jako správce osobních údajů.

Stejně tak odvolací orgán obecně souhlasí s tím, že došlo-li k porušení právní povinnosti, toto je pojmovým předpokladem pro aplikaci liberačního ustanovení, nikoli pro jeho vyloučení. Nicméně základní podmínkou pro aplikaci liberačních důvodů dle § 46 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. je vynaložení veškerého úsilí, které lze požadovat. K něčemu takovému však zjevně nedošlo už z toho důvodu, že účastník řízení svoje jednání, tedy zveřejnění příslušného záznamu považoval a i nadále považuje za správné a zcela zákonné. O vynaložení veškerého úsilí nesvědčí ani další nedostatky jako je přílišná míra obecnosti předmětných opatření nebo absence relevantních kontrolních mechanismů, které shledal správní orgán prvního stupně. Samotné postavení účastníka řízení je v tomto ohledu irelevantní a mělo být, jak již bylo uvedeno výše, zohledněno opatřeními stanovenými v souladu s § 13 odst. 1 a 2 zákona č. 101/2000 Sb.

Odvolací orgán pak s odkazem na své výše uvedené stanovisko ohledně zákonnosti předmětného zveřejnění a ohledně dopadu tohoto jednání na veřejnost odmítá snahy účastníka řízení o bagatelizaci, resp. popírání společenské nebezpečnosti předmětného skutku. Ze všeho výše uvedeného dle odvolacího orgánu vyplývá, že jednání policie vykazuje vysokou míru společenské nebezpečnosti, danou právě způsobeným zásahem do soukromí. V této souvislosti odvolací orgán považuje za potřebné zdůraznit, že právě policie jako bezpečnostní sbor sloužící veřejnosti by měla ve zvýšené míře dbát na zákonnost svých postupů.

K argumentaci účastníka řízení odvolací orgán ještě uvádí, že samo dokumentování průběhu úkonu je systematickou činností a tento záznam je po jeho pořízení dále začleňován do určitého systematicky vedeného spisu, resp. evidence. Nadto, jedná-li se o zadržení určité fyzické osoby, je již pojmově nesmyslné tvrdit, že záznam osobních údajů účastníků tohoto úkonu, zejména zadržované osoby, je jakýmsi nahodilým důsledkem. Účastníkem řízení uvedený rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 9 Aps 5/2012-56 se pak týká zcela odlišného, velmi specifického případu. Ustanovení § 3 odst. 4 zákona č. 101/2000 Sb. je tudíž pro tento případ neaplikovatelné.

Odvolací orgán tedy argumentaci účastníka řízení vyjádřenou v podaném rozkladu odmítl. Stejně tak odvolací orgán po celkovém přezkoumání neshledal v postupu správního orgánu prvního stupně jakákoli pochybení a považuje za přiměřenou i výši uložené pokuty.

Na základě všech shora uvedených důvodů proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí se podle ustanovení § 91 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, nelze odvolat.

Praha 23. června 2014

otisk úředního razítka

RNDr. Igor Němec, v. r.
předseda

Za správnost vyhotovení:
Martina Junková